

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У ВУЗАХ

Лінкова О.В. (Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса, Україна), **Гарбуз А.І.** (Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса, Україна)

Самостійна робота організується для поглиблення та закріплення знань, отриманих на лекціях та інших видах занять, для виробки навичок самостійного активного надбання нових, додаткових знань, підготовки до наступних учбових занять, заліків та іспитів.

Аналіз навчальних програм показав, що самостійна робота студентів планується викладачем, в основному, в традиційних видах: конспектування, читання та аналіз першоджерел, зіставлення програм, тощо. В програмах визначаються знання та вміння, якими повинні оволодіти студенти, але завдання для самостійної роботи не зіставляються з цими знаннями та вміннями. Дуже мало планується самостійних робіт пошукового та творчого характеру та не відслідковується чітка систематичність організації самостійної роботи. Про ефективність самостійної роботи свідчать результати визначення готовності студентів до самостійної професійної діяльності.

У вузах реалізується концепція неперервної професійної освіти, яка заснована на принципі послідовного нарощування знань.

Головною задачею цих програм є забезпечення відповідності професійної підготовки студентів вищів вимогам Державного освітнього стандарту для різних рівнів, які відображують процес та результат професійної підготовки спеціалістів.

З метою підвищення професійної підготовленості випускників освітнянських закладів в нормативних документах Міністерства освіти та науки вказується на необхідність оптимізації самостійної роботи студентів за теоретичними курсами під методичним керівництвом викладача.

Самостійна робота студентів уявляє собою не просто один з засобів надбання навичок та знань, а один з головних принципів діяльності вищої школи на сучасному етапі.

Самостійна робота є обов'язковою невід'ємною частиною, що регламентується та контролюється навчальним процесом, заснованим на держстандарті, в якому на самостійну роботу відводиться більше часу, ніж на аудиторні заняття. Тому одним з пріоритетних та найбільш ефективних

напрямків підвищення якості освіти є організація самостійної роботи студентів.

Усі види активної пізнавальної та наукової діяльності потребують самостійного пошуку. Самостійна робота не тільки не повинна протиставитися лекціям, а й навпроти, лекції слід розглядати як важливіший інструмент її стимулювання. Самостійна робота повинна бути присутня в усіх формах учбового процесу. При розгляді основних принципів організації і керівництва самостійною роботою студентів велика увага має приділятися на надбання студентами навичок самостійної роботи над учбовою та науковою літературою. Інформаційний пошук дозволяє осмислити, закріпити та застосувати отримані знання для проведення досліджень, а також для виконання індивідуальних завдань різних видів контролю.

Управління якістю базується на документації, в якій описуються (документуються) усі процеси (процедури), а також дії учасників процесів для досягнення необхідного рівня якості. Самостійна робота буде виступати як спосіб формування самостійності та активності особистості, розвитку її репродуктивних та творчих здібностей.

Застосування структурно-логічної схеми самостійної роботи студентом дозволяє йому організувати планомірний графік роботи в період вивчення даної дисципліни.

В останній час в практиці вищих навчальних закладів звичними стали модульні, проектні технології, “технології критичного мислення”, дослідницькі роботи. Змінюється роль викладача: вона передбачає більш високі рівні консультування та мотивації студентів.

Завдання для самостійної роботи студентів можуть бути з певною долею умовності поділені на три блоки: “теоретичний”, ”практико-орієнтовний”, “проектно-конструктивний”. Відповідно, й рекомендації по організації самостійної роботи можуть носити як загальний, так і специфічний характер. При виконанні завдань “теоретичного” блоку - попередній інструктаж, який має активізувати комплекс пізнавальних вмінь студентів.

При виконанні завдань по групі питань “практико-орієнтовного” блоку важливо продемонструвати студентам актуальність проблематики завдань для успішної реалізації навчального процесу, для потреб професійного удосконалення та росту. При роботі над завданнями по групі питань з “проектно-конструктивного” блоку необхідно розвивати проектувальні та конструктивні навички студентів. Організація самостійної роботи здійснюється за допомогою наступних основних моделей: консультаційної моделі, моделі кореспонденції, моделі кейс-технологія, моделі мережевого навчання.